

MŚP - co właściwie oznacza ten skrót?

Definicja MŚP zawarta jest w Załączniku I do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.

Zgodnie z powyższym dokumentem **za przedsiębiorstwo uważa się podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną** (są to w szczególności osoby prowadzące działalność na własny rachunek oraz firmy rodzinne zajmujące się rzemiosłem lub inną działalnością, a także spółki lub stowarzyszenia prowadzące regularną działalność gospodarczą).

Ustalając wielkość przedsiębiorstwa pod uwagę należy wziąć wielkość zatrudnienia oraz obrót lub sumę bilansową. Do kategorii mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw należą przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 pracowników i których roczny obrót nie przekracza 50 milionów EUR, lub roczna suma bilansowa nie przekracza 43 milionów EUR;

- ✓ w kategorii MŚP **średnie przedsiębiorstwo** definiuje się jako przedsiębiorstwo, które zatrudnia mniej niż 250 pracowników i którego roczny obrót nie przekracza 50 milionów EUR lub roczna suma bilansowa nie przekracza 43 milionów EUR;
- ✓ w kategorii MŚP **małe przedsiębiorstwo** definiuje się jako przedsiębiorstwo, które zatrudnia mniej niż 50 pracowników i którego roczny obrót lub roczna suma bilansowa nie przekracza 10 milionów EUR;
- ✓ w kategorii MŚP **mikroprzedsiębiorstwo** definiuje się jako przedsiębiorstwo, które zatrudnia mniej niż 10 pracowników i którego roczny obrót lub roczna suma bilansowa nie przekracza 2 milionów EUR.

Kategoria przedsiębiorstwa	Roczne jednostki robocze (RJR)	Roczny obrót	Całkowity bilans roczny
średnie	< 250	≤ 50 mln euro	lub ≤ 43 mln euro
małe	≤ 50	≤ 10 mln euro	lub ≤ 10 mln euro
mikro	< 10	≤ 2 mln euro	lub ≤ 2 mln euro

Dane dotyczące zatrudnienia, przychodów netto i sumy bilansowej przyjmuje się **z zamkniętego roku obrotowego**. W przypadku, gdy przedsiębiorstwo przekroczy próg zatrudnienia lub pułap finansowy w trakcie ostatniego roku, nie wpłynie to na jego wielkość, chyba że zjawisko **to powtarza się w ciągu kolejnych dwóch lat** – wówczas następuje zmiana statusu. Wyjątek stanowi przejęcie przedsiębiorstwa. W sytuacji, gdy przedsiębiorstwo mające status MŚP zostanie przejęte przez przedsiębiorstwo duże, traci swój status z dniem przejęcia.

Liczba zatrudnionych osób liczona jest jako **roczne jednostki robocze (RJR)**, czyli liczba pracowników zatrudnionych na pełnych etatach w danym przedsiębiorstwie lub w jego imieniu w ciągu całego uwzględnianego roku. W przypadku pracy osób, które nie przepracowały pełnego roku, które pracowały w niepełnym wymiarze godzin (bez względu na długość okresu zatrudnienia), lub pracowników sezonowych RJR obliczana jako część ułamkowa.

Do osób zatrudnionych zalicza się:

- ✓ pracowników;
- ✓ osoby pracujące dla przedsiębiorstwa, podlegające mu i uważane za pracowników na mocy prawa krajowego;
- ✓ właścicieli-kierowników;
- ✓ partnerów prowadzących regularną działalność w przedsiębiorstwie i czerpiących z niego korzyści finansowe.

Praktykanci lub studenci odbywający szkolenie zawodowe na podstawie umowy o praktykę lub szkolenie zawodowe nie są zaliczani do osób zatrudnionych. Nie wlicza się tu również pracowników przebywających na urlopie macierzyńskim ani wychowawczym.

Na status przedsiębiorstwa wpływ mają także zależności kapitałowe, osobowe z innymi podmiotami lub osobami fizycznymi. Dlatego też rozróżnia się przedsiębiorstwa:

- ✓ samodzielne;
- ✓ partnerskie;
- ✓ powiązane.

Jeśli chodzi o przedsiębiorstwo samodzielne to ocena jego wielkości opiera się tylko i wyłącznie na danych tego właśnie przedsiębiorstwa. Jednakże, gdy przedsiębiorca jest powiązany (np. kapitałowo, czy poprzez osoby wspólników/udziałowców) z innymi przedsiębiorstwami, niezbędne jest uwzględnienie także danych tych podmiotów. Dlatego też ustalając status przedsiębiorstwa, w pierwszej kolejności należy rozstrzygnąć, czy jest ono niezależne, czy też należy do grupy. Grupa ta nie musi mieć sformalizowanego, oficjalnego charakteru. Przynależność do grupy oceniana jest z funkcjonalnego i gospodarczego punktu widzenia.

Przedsiębiorstwo samodzielne

Firma będzie samodzielna, jeżeli nie posiada udziałów w innej firmie, a inna firma nie posiada w niej udziałów. Za samodzielną może być uznana także wówczas, gdy posiada takie udziały, ale stanowią one poniżej 25 proc. (kapitału lub głosów). I podobnie, gdy inny przedsiębiorca posiada poniżej 25 proc. jej udziałów. Sprawa może się skomplikować, jeżeli w badanej firmie jest kilku „inwestorów”. Jeżeli każdy z nich ma poniżej 25 proc. udziałów/głosów i jednocześnie nie są oni ze sobą powiązani, to przedsiębiorca nadal będzie mógł być uznany za podmiot niezależny. Jednak, gdy okaże się, że inwestorzy są ze sobą powiązani, to może to wpływać na wielkość badanej firmy.

Przedsiębiorstwo powiązane

- ✓ przedsiębiorstwo ma większość praw głosu w innym przedsiębiorstwie w roli udziałowca/akcjonariusza lub członka,
- ✓ firma ma prawo wyznaczyć lub odwołać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innego przedsiębiorstwa,
- ✓ przedsiębiorstwo ma prawo wywierać dominujący wpływ na inną firmę na podstawie umowy z nią zawartej lub postanowień w jej statucie, bądź umowie spółki,
- ✓ przedsiębiorstwo będące udziałowcem/akcjonariuszem lub członkiem innego przedsiębiorstwa kontroluje samodzielnie, na mocy umowy z innymi udziałowcami/akcjonariuszami lub członkami tego przedsiębiorstwa, większość praw głosu udziałowców/akcjonariuszy lub członków w tym przedsiębiorstwie.

Za powiązane uznaje się także przedsiębiorstwa, w przypadku gdy powiązanie zachodzi za pośrednictwem osoby fizycznej lub grupy osób fizycznych działających wspólnie, jeżeli prowadzą one swoją działalność lub część działalności na tym samym rynku właściwym lub rynkach pokrewnych. Za „rynek pokrewny” uważa się tutaj rynek upstream/downstream dla danego produktu lub usługi w stosunku do rynku właściwego.

Przedsiębiorstwo partnerskie

- ✓ posiada 25 proc. lub więcej kapitału lub głosów w innym przedsiębiorstwie, i/lub inne przedsiębiorstwo (samodzielnie lub w powiązaniu z inną firmą) posiada 25 proc. lub więcej kapitału lub głosów w tym przedsiębiorstwie, ale nie jest przedsiębiorstwem powiązaniem z tymi przedsiębiorstwami. Oznacza to między innymi, że głosy, jakie dane przedsiębiorstwo posiada w innym przedsiębiorstwie (lub odwrotnie) nie przekraczają 50 proc. ogólnej sumy głosów.
- ✓ przedsiębiorstwo oceniane i podmioty, z którymi pozostaje ono w relacji przedsiębiorstw partnerskich usytuowane są na poziomie rynków upstream lub downstream.

W przedstawionej sytuacji, ustalenie statusu MSP wymaga dodania do danych badanego przedsiębiorstwa, danych przedsiębiorstwa partnerskiego w stopniu proporcjonalnym do procentowego udziału w kapitale lub prawach głosu (zależnie od tego, która z tych wartości jest większa).

PONADTO:

- w przypadku gdy przedsiębiorstwo powiązane jest partnerskie lub powiązane z innym przedsiębiorstwem, dane tego drugiego powinny być dodane do danych przedsiębiorstwa powiązanego.
- w przypadku gdy nasze przedsiębiorstwo partnerskie jest powiązane z innym przedsiębiorstwem, dane tego drugiego powinny być dodane do danych naszego przedsiębiorstwa partnerskiego.

Typowym przykładem przedsiębiorstwa powiązanego jest spółka w pełni zależna.

**Możesz samodzielnie sprawdzić do której kategorii należy Twoje przedsiębiorstwo.
W tym celu pomocny będzie KWALIFIKATOR MŚP dostępny na stronie:**

<https://smetest.uwe.be/>

Na ww. stronie dostępna jest również polska wersja językowa.